

دانشگاه سبزگان
دانشکده علوم - گروه ریاضی

پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

رفتار مجانبی معادلات تحولی از نوع یکنوا با منظم سازی تیخونوف

نگارش:

منصوره بلباسی

استاد راهنما: دکتر هادی خطیب زاده

مهر ۱۳۸۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به پدر و مادر عزیزم، که همواره مشوقم
بودند.

قدردانی و تشکر

خداوند متعال را شاکرم که توفیق کسب علم و دانش را به من عطا نمود و مرا از لطف بی‌نهایت خویش بهره‌مند کرد و چه دشوار است تشکر از عزیزانی که اندیشیدن و معرفت را به من آموختند.

از خانواده عزیزم به ویژه پدر و مادر بزرگوارم که با حمایت‌های بی‌دریغ خود مرا در رسیدن به این هدف یاری نمودند، تشکر ویژه می‌نمایم که همه داشته‌هایم را مرهون و مدیون آن دو بزرگوارم.

سپاس خود را نثار استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر هادی خطیب‌زاده می‌نمایم که با علم و صبر و حوصله فراوان راهنمایم شد تا این پایان‌نامه را به پایان برسانم. همچنین از داوران گرامی جناب آقای دکتر فرض‌اله میرزاپور و جناب آقای دکتر علی فروش باستانی که قبول زحمت فرموده و پایان‌نامه این حقیر را مطالعه نمودند، سپاسگزارم. و در نهایت مراتب سپاس و قدردانی خود را به تمام اساتیدی که افتخار شاگردی از محضرشان را داشته‌ام، ابراز می‌دارم.

چکیده

در این پایان نامه، ابتدا رفتار مجانبی معادلات تحولی از درجه اول از نوع یکنوا را مطالعه می کنیم. سپس با سیستم تحولی و مدار تقریبی آن آشنا شده و یک هم‌ارزی مجانبی بین سیستم تحولی با مدار تقریبی آن به دست می آوریم. سپس یک کاربرد از سیستم تحولی و مدار تقریبی آن در رفتار مجانبی معادلات تحولی غیر خودگردان نشان می دهیم. در نهایت همگرایی قوی جواب را با منظم سازی تیخونوف به دست می آوریم.

واژگان کلیدی: عملگر ماکزیمال یکنوا، معادله تحولی از نوع یکنوا، سیستم تحولی، مدار تقریبی، هم‌ارزی مجانبی، منظم سازی تیخونوف، رفتار مجانبی.

فهرست مندرجات

۱	پیش‌گفتار
۳	۱ تعاریف، قضایا و مفاهیم ابتدایی
۳	۱.۱ پیش‌نیازهایی از آنالیز تابعی
۸	۲ عملگرهای ماکزیمال یکنوا
۸	۱.۲ عملگرهای ماکزیمال یکنوا
۱۶	۲.۲ مثال‌ها و خواص
۲۲	۳.۲ تقریب یوشیدا
۳۶	۳ رفتار مجانبی معادلات تحولی از نوع یکنوا
۳۶	۱.۳ رفتار مجانبی معادله تحولی
۵۰	۲.۳ همگرایی ضعیف
۵۰	۱.۲.۳ ابزار اساسی برای همگرایی ضعیف
۵۲	۲.۲.۳ مرکز مجانبی
۵۴	۳.۳ همگرایی در میانگین

۶۰	سیستم‌های تحولی	۴
۶۰	سیستم تحولی	۱.۴
۶۵	هم‌ارزی مجانبی	۲.۴
۷۲	سیستم شبه - خودگردان	۳.۴
۷۸	منظم‌سازی تیخونوف	۵
۷۸	دینامیک‌های تیخونوف در مینیمم‌سازی محدب	۱.۵
۸۹	دینامیک‌های تیخونوف برای نگاشت‌های ماکزیمال یکنوا	۲.۵
۱۰۱	مثال نقض	۳.۵
۱۰۵	منابع	
۱۰۷	واژه‌نامه فارسی به انگلیسی	
۱۱۱	واژه‌نامه انگلیسی به فارسی	

پیش‌گفتار

نظریه معادلات تحولی غیر خطی نسبت به عملگر ماکزیمال یکنوا و نیم‌گروه‌های غیر خطی انقباضی تعمیم نظریه معروف هیله – یوشیدا برای نیم‌گروه‌های خطی می‌باشد که با کارهای کاتو^۱، فیلیپس^۲، لیونز^۳ و ... آغاز شد. این نظریه بسیاری از معادلات دیفرانسیل پاره‌ای مانند معادلات موج، انتشار و شرودینگر را به صورت یکپارچه درمی‌آورد به طوری که هر قضیه‌ای که درباره وجود و رفتار مجانبی جواب برای این معادلات به دست آید در همه حالت‌های خاص آن نیز برقرار است.

این دسته از معادلات دارای خواص جالبی از نقطه نظر همگرایی جواب می‌باشند به طوری که جواب‌های کراندار آن‌ها و یا میانگین‌های به صفر عملگر ماکزیمال یکنوا همگرا می‌شود. در حالت خاصی که عملگر ماکزیمال یکنوا زیردیفرانسیل یک تابع محدب، سره و شبه پیوسته پایینی باشد صفر عملگر نقطه مینیمم تابع محدب خواهد بود. از این جهت این معادلات از نقطه نظر بهینه‌یابی نیز دارای اهمیت ویژه هستند و از آن‌ها و یا شکل گسسته آن‌ها جهت به دست آوردن الگوریتمی برای تقریب نقطه مینیمم تابع محدب استفاده می‌شود. در سال‌های اخیر پژوهش‌های فراوانی در این زمینه انجام شده که خواننده علاقه‌مند جهت مطالعه مطالبی افزون بر این پایان‌نامه می‌تواند به مراجع [۳، ۴، ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۳] رجوع کند.

در این پایان‌نامه، در فصل اول پیش‌نیازهایی از آنالیز تابعی را بیان کرده و پس از آشنایی با عملگرهای ماکزیمال یکنوا و خواص آن‌ها در فصل دوم، در فصل سوم به مسئله همگرایی ضعیف جواب و میانگین به صفر عملگر می‌پردازیم. در فصل چهارم به مفهوم یک سیستم تحولی که تعمیمی از مفهوم نیم‌گروه است، توجه کرده و به بررسی هم‌ارزی مجانبی سیستم‌های تحولی انقباضی با مدارهای تقریبی آن‌ها می‌پردازیم و به عنوان کاربردی از این نتایج مسئله همگرایی جواب معادله را در حالت غیر همگن بررسی می‌کنیم. در فصل پنجم که فصل آخر

^۱ Ekato

^۲ Phillips

^۳ Lions

این پایان نامه را تشکیل می دهد، منظم سازی تیخونوف را که با افزودن اغتشاشی مناسب به عملگر به دست می آید، را معرفی می کنیم. هدف اصلی از این بخش نشان دادن آن است که با افزودن این جمله کنترلی جواب معادله این بار همگرای قوی (بر خلاف حالت قبل که همگرایی ضعیف به دست می آید) به صفر عملگر می باشد. قابل ذکر است مطالب این پایان نامه عمدتاً شرح و بررسی مقاله [۹] مندرج در لیست مراجع می باشد.

فصل ۱

تعاریف، قضایا و مفاهیم ابتدایی

در این بخش تعاریف و قضایایی که در آنالیز تابعی مطرح هستند و در فصل‌های آتی از آن‌ها استفاده می‌شود را عنوان می‌نماییم.

۱.۱ پیش‌نیازهایی از آنالیز تابعی

فرض کنید E یک فضای توپولوژیک باشد.

تعریف ۱.۱.۱ تابع $\varphi : E \rightarrow (-\infty, +\infty]$ را شبه پیوسته پایینی (ش. پ. پ.) گوئیم، هرگاه برای هر $x \in E$ داشته باشیم

$$\liminf_{y \rightarrow x} \varphi(y) \geq \varphi(x).$$

تعریف ۲.۱.۱ می‌گوئیم تابع $\varphi : E \rightarrow (-\infty, +\infty]$ محدب است، اگر داشته باشیم

$$\varphi(tx + (1-t)y) \leq t\varphi(x) + (1-t)\varphi(y), \quad \forall x, y \in E, \quad \forall t \in (0, 1)$$

تعریف ۳.۱.۱ می‌گوییم تابع $\varphi : E \rightarrow (-\infty, +\infty]$ اکیداً محدب است، اگر داشته باشیم

$$\varphi(tx + (1-t)y) < t\varphi(x) + (1-t)\varphi(y), \quad \forall x, y \in E, \quad \forall t \in (0, 1)$$

یادآوری می‌کنیم زیر مجموعه $A \subset E$ محدب است، اگر داشته باشیم

$$tx + (1-t)y \in A, \quad \forall x, y \in A, \quad \forall t \in [0, 1]$$

قضیه ۴.۱.۱ ($Min - Max$). فرض کنید $X \subset \mathbb{R}^m$ و $Y \subset \mathbb{R}^n$ مجموعه‌های محدب و فشرده باشند. فرض

کنید $f : X \times Y \rightarrow \mathbb{R}$ روی $X \times Y$ پیوسته باشد. اگر برای هر $x \in X$ ، $f(x, \cdot) : Y \rightarrow \mathbb{R}$ محدب و برای هر

$y \in Y$ ، $f(\cdot, y) : X \rightarrow \mathbb{R}$ مقعر باشد، آنگاه

$$\max_{x \in X} \min_{y \in Y} f(x, y) = \min_{y \in Y} \max_{x \in X} f(x, y).$$

□

برهان . به [۵] رجوع کنید.

تعریف ۵.۱.۱ فرض کنیم E, F دو فضای باناخ باشند. تابع $A : E \rightarrow F$ را بسته‌گوییم، هرگاه نمودار A در

$E \times F$ بسته باشد.

تعریف ۶.۱.۱ اگر K زیر مجموعه‌ای از E باشد، پوش محدب بسته K ، اشتراک تمام زیر مجموعه‌های محدب

و بسته شامل K است. به طور معادل، کوچکترین مجموعه محدب و بسته شامل K را پوش محدب K می‌گوییم.

تعریف ۷.۱.۱ می‌گوییم فرم دوخطی $a : E \times E \rightarrow \mathbb{R}$ تراکمی است، هرگاه ثابت $\alpha > 0$ موجود باشد به طوری که

$$a(v, v) \geq \alpha|v|^2, \quad \forall v \in E$$

گزاره ۸.۱.۱ فرض کنیم $\varphi : E \rightarrow (-\infty, +\infty]$ یک تابع محدب و شبه پیوسته پایینی (برای توپولوژی قوی) باشد. در این صورت برای توپولوژی ضعیف شبه پیوسته پایینی است. به ویژه اگر $x_n \rightarrow x$ در این صورت داریم

$$\liminf \varphi(x_n) \geq \varphi(x).$$

برهان . به [۱] رجوع کنید. □

گزاره ۹.۱.۱ فرض کنیم E یک فضای باناخ انعکاسی باشد، $A \subset E$ یک زیر مجموعه محدب، بسته، ناتهی و

$\varphi : A \rightarrow (-\infty, +\infty]$ یک تابع محدب، شبه پیوسته پایینی و سره باشد به طوری که

$$\lim_{x \in A, \|x\| \rightarrow \infty} \varphi(x) = +\infty.$$

(هیچ فرضی اگر A کراندار باشد)

در این صورت φ مینیمم خود را روی A اتخاذ می کند، یعنی $x_0 \in A$ وجود دارد به طوری که $\varphi(x_0) = \min_A \varphi$.

برهان . به [۱] رجوع کنید. □

تعریف ۱۰.۱.۱ فضای باناخ E را به طور یکنواخت محدب گوئیم، هرگاه برای هر $\varepsilon > 0$ ، $\delta > 0$ موجود باشد، به طوری که

$$(x, y \in E, \|x\| \leq 1, \|y\| \leq 1, \|x - y\| > \varepsilon) \Rightarrow (\|\frac{x+y}{2}\| < 1 - \delta).$$

گزاره ۱۱.۱.۱ فرض کنید X یک فضای باناخ به طور یکنواخت محدب و $\{x_n\}$ یک دنباله در X باشد به

طوری که $x_n \rightarrow x$ و $\limsup \|x_n\| \leq \|x\|$ ، آنگاه $x_n \rightarrow x$ به طور قوی.

برهان . به [۱۱] رجوع کنید. □

تعریف ۱۲.۱.۱ نگاشت f را بسته ضعیف گوئیم هرگاه از شرایط $x_n \rightarrow x$ ، $v_n \rightarrow v$ و $v_n \in f(x_n)$ نتیجه

بگیریم $v \in f(x)$.

قضیه ۱۳.۱.۱ (مازور^۱). اگر A یک زیرمجموعه بسته و محدب از یک فضای خطی نرم‌دار باشد، آنگاه A بسته ضعیف است.

□ برهان . به [۱] رجوع کنید.

قضیه ۱۴.۱.۱ (تصویر روی یک مجموعه محدب و بسته). فرض کنیم $K \subset H$ یک مجموعه محدب، بسته و ناتهی باشد. در این صورت برای هر $f \in H$ ، $u \in K$ یکتا وجود دارد به طوری که

$$|f - u| = \min_{v \in K} |f - v|.$$

به علاوه u توسط خاصیت زیر توصیف می‌شود

$$\begin{cases} u \in K \\ \langle f - u, v - u \rangle \leq 0 \quad \forall v \in K \end{cases}$$

می‌نویسیم تصویر f روی K $u = P_K f$.

□ برهان . به [۱] رجوع کنید.

گزاره ۱۵.۱.۱ (نامساوی گرنوال^۲). فرض کنید توابع پیوسته $u, k : [0, T] \rightarrow [0, \infty)$ و $K > 0$ موجود هستند که در شرط زیر صدق می‌کنند

$$u(t) \leq K + \int_0^t k(s)u(s)ds,$$

برای هر $t \in [0, T]$. آنگاه داریم

$$u(t) \leq K \exp \left(\int_0^t k(s)ds \right).$$

□ برهان . به [۱۳] رجوع کنید.

Mazur^۱
Gronwall^۲

تعریف ۱۶.۱.۱ گوئیم مجموعه $D \subset [0, \infty)$ با اندازه پر است، هرگاه $\mu([0, \infty) - D) = 0$ باشد.

تعریف ۱۷.۱.۱ روش SD یک الگوریتم برای یافتن نزدیکترین مینیمم موضعی برای یک تابع، با فرض این که گرادیان تابع قابل محاسبه است، می باشد.

فصل ۲

عملگرهای ماکزیمال یکنوا

۱.۲ عملگرهای ماکزیمال یکنوا

تعریف ۱.۱.۲ فرض کنید H یک فضای هیلبرت حقیقی با ضرب داخلی $\langle \cdot, \cdot \rangle$ و نرم $\|\cdot\|$ باشد. یک عملگر، یک نگاشت مجموعه مقدار به صورت $\mathcal{L}^H : H \rightarrow \mathcal{L}^H$ می باشد با دامنه $D(A) = \{u \in H : Au \neq \emptyset\}$ که $D(A)$ ناتهی است.

نمودار A را به صورت $[u, u^*] \in A$ برای $u^* \in A(u)$ تعریف می کنیم، و برای راحتی A را با نمودار آن یکی می گیریم.

عملگر A^{-1} نیز به این صورت تعریف می شود که $[u, u^*] \in A^{-1}$ اگر و تنها اگر $[u^*, u] \in A$.

تعریف ۲.۱.۲ عملگر $\mathcal{L}^H : H \rightarrow \mathcal{L}^H$ یکنوا است اگر برای هر $[x, x^*], [y, y^*] \in A$ داشته باشیم

$$\langle x^* - y^*, x - y \rangle \geq 0. \quad (1)$$

تعریف ۳.۱.۲ عملگر A را قویاً یکنوا گوئیم، اگر به ازای هر $x, y \in D(A)$ ، ثابت $\alpha > 0$ وجود داشته باشد، به طوری که

$$\langle A(x) - A(y), x - y \rangle \geq \alpha \|x - y\|^2.$$

تعریف ۴.۱.۲ یک عملگر را ماکزیمال یکنوا گوئیم اگر نمودار آن مشمول در نمودار هیچ عملگر یکنوای دیگری به طور سره نباشد.

مشاهده می‌کنیم که اگر A یکنوا باشد، آنگاه A^{-1} و λA برای $\lambda > 0$ نیز چنین است. همین مطلب برای عملگر ماکزیمال یکنوا نیز درست است.

زیرا فرض کنیم A یکنوا باشد. در نتیجه برای هر $[x, x^*], [y, y^*] \in A$ داریم $\langle x^* - y^*, x - y \rangle \geq 0$ و بنا به تعریف A^{-1} داریم $[x^*, x], [y^*, y] \in A^{-1}$ ، بنابراین با توجه به رابطه (۱) داریم $\langle x - y, x^* - y^* \rangle \geq 0$ در نتیجه A^{-1} نیز یکنوا است. همچنین اگر $[x, x^*], [y, y^*] \in A$ آنگاه با توجه به رابطه (۱) خواهیم داشت

$$\langle \lambda x - \lambda y, \lambda x^* - \lambda y^* \rangle = \lambda^2 \langle x^* - y^*, x - y \rangle \geq 0.$$

بنابراین λA برای $\lambda > 0$ نیز یکنوا است.

و اگر A ماکزیمال یکنوا باشد، یعنی نمودار آن مشمول در نمودار هیچ عملگر یکنوای دیگری به طور سره نیست. پس با توجه به تعریف A^{-1} نمودار A^{-1} نیز مشمول در نمودار هیچ عملگر یکنوای دیگری به طور سره نخواهد بود. همین مطلب نیز در مورد λA برای $\lambda > 0$ برقرار می‌باشد.

لم ۵.۱.۲ فرض کنید A یک عملگر ماکزیمال یکنوا باشد. نقطه $[x, x^*] \in H \times H$ متعلق به نمودار A است اگر و تنها اگر

$$\langle x^* - u^*, x - u \rangle \geq 0, \quad \forall [u, u^*] \in A$$

برهان . اگر $[x, x^*] \in A$ ، آنگاه بنا به یکنوایی A نامعادله برقرار است.

برعکس، اگر $[x, x^*] \notin A$ ، آنگاه مجموعه $A \cup \{[x, x^*]\}$ یک نمودار از عملگر یکنواست که A را گسترش می‌دهد،

که با ماکزیمال بودن A در تناقض است. \square

تعریف ۶.۱.۲ عملگر $A : H \rightarrow 2^H$ انقباضی است اگر داشته باشیم

$$\|x^* - y^*\| \leq \|x - y\|, \quad \forall [x, x^*], [y, y^*] \in A \quad (۲)$$

مشاهده می‌کنیم یک عملگر انقباضی در دامنه تک مقداری است. زیاده‌تر غیر این صورت اگر داشته باشیم

$x_1, x_2 \in A(x)$ و $x_1 \neq x_2$ ، آنگاه بنا به رابطه (۲) داریم

$$0 \leq \|x_1 - x_2\| \leq \|x - x\| = 0,$$

که تناقض است، پس در دامنه باید تک مقداری باشد.

تعریف ۷.۱.۲ فرض کنید I نگاشت همانی روی H باشد، برای $\lambda > 0$ عملگر λI حلال A عبارت است از عملگر

$$J_\lambda^A = (I + \lambda A)^{-1}.$$

قضیه ۸.۱.۲ فرض کنید $A : H \rightarrow 2^H$ ، آنگاه

۱. A یکنواست اگر و تنها اگر J_λ^A ، برای هر $\lambda > 0$ ، انقباضی باشد.

۲. عملگر یکنوای A ماکزیمال است اگر و تنها اگر، $I + \lambda A$ ، برای هر $\lambda > 0$ ، پوشا باشد.

برهان . ۱. فرض کنید A یکنوا باشد و $[x, x^*], [y, y^*] \in A$ و $\lambda > 0$ ، نامعادله (۱) نتیجه می‌دهد

$$\|x - y\| \leq \|x - y + \lambda(x^* - y^*)\|, \quad \forall \lambda \geq 0 \quad (۳)$$

زیرا بنا به یکنوایی A داریم $\langle x^* - y^*, x - y \rangle \geq 0$ ، طرفین رابطه (۳) را به توان (۲) می‌رسانیم پس داریم

$$\|x - y\|^2 \leq \|x - y + \lambda(x^* - y^*)\|^2.$$

بنا براین داریم

$$\|x - y\|^2 \leq \|x - y\|^2 + 2\lambda \langle x^* - y^*, x - y \rangle + \lambda^2 \|x^* - y^*\|^2.$$

که با حذف $\|x - y\|^2$ از طرفین خواهیم داشت

$$0 \leq 2\lambda \langle x^* - y^*, x - y \rangle + \lambda^2 \|x^* - y^*\|^2.$$

که به یک رابطه بدیهی رسیدیم، پس رابطه (۳) برقرار است.

می دانیم $x^* \in Ax$ و با ضرب λ داریم $\lambda x^* \in \lambda Ax$ حال با افزودن x به دو طرف داریم

$$x + \lambda x^* \in x + \lambda Ax = (I + \lambda A)x.$$

بنابراین

$$(I + \lambda A)^{-1}(x + \lambda x^*) = x.$$

و داشتیم $J_\lambda^A = (I + \lambda A)^{-1}$ پس داریم

$$J_\lambda^A(x + \lambda x^*) = x.$$

حال در رابطه (۳) جاگذاری می کنیم

$$\{ \|x - y\| \leq \|x - y + \lambda(x^* - y^*)\|, \quad \forall \lambda \geq 0 \quad (۳) \}$$

$$\|J_\lambda^A(x + \lambda x^*) - J_\lambda^A(y + \lambda y^*)\| \leq \|x + \lambda x^* - y + \lambda y^*\|.$$

که با قرار دادن $x + \lambda x^* = x_\lambda$ و $y + \lambda y^* = y_\lambda$ خواهیم داشت

$$\|J_\lambda^A(x_\lambda) - J_\lambda^A(y_\lambda)\| \leq \|x_\lambda - y_\lambda\|.$$

در نتیجه J_λ^A انقباضی است.

برعکس، با توجه به رابطه (۳) برای هر $\lambda \geq 0$ داریم

$$\begin{aligned} \|x - y\| &\leq \|x - y + \lambda(x^* - y^*)\| \\ &\leq \|x - y\| + \|\lambda(x^* - y^*)\|. \end{aligned}$$

چون $\langle x^* - y^*, x - y \rangle \geq 0$ با ضرب $\lambda \geq 0$ داریم

$$\lambda \langle x^* - y^*, x - y \rangle \geq 0. \quad (I)$$

همچنین چون $\lambda \|x^* - y^*\| \geq 0$ ، به توان (۲) برسانیم، خواهیم داشت

$$\lambda^2 \|x^* - y^*\|^2 \geq 0. \quad (II)$$

حال با جمع دو مقدار مثبت (I) و (II) داریم

$$\lambda \langle x^* - y^*, x - y \rangle + \lambda^2 \|x^* - y^*\|^2 \geq 0.$$

حال اگر رابطه اخیر را بر λ تقسیم کرده و λ را به 0 میل دهیم، رابطه (۱) نتیجه می‌شود.

۲. کافیت حکم را برای حالت $\lambda = 1$ ثابت کنیم، زیرا گفتیم اگر A ماکزیمال یکنوا باشد برای λA ، $\lambda > 0$ نیز چنین است.

$z_0 \in H$ را در نظر می‌گیریم، پیدا می‌کنیم $x_0 \in H$ به طوری که داشته باشیم

$$\langle y - (z_0 - x_0), x - x_0 \rangle \geq 0, \quad \forall [x, y] \in A$$

در این صورت ماکزیمال بودن A نتیجه می‌دهد $z_0 - x_0 \in A(x_0)$.

برای $[x, y] \in A$ ، مجموعه فشرده ضعیف $C_{x,y}$ را به صورت زیر تعریف می‌کنیم

$$C_{x,y} = \{x_0 \in H : \langle y + x_0 - z_0, x - x_0 \rangle \geq 0\}.$$

$C_{x,y}$ فشرده است، زیرا برای فشرده بودن باید بسته و کراندار باشد

اثبات کراندار:

طبق تعریف $C_{x,y}$ ، برای $x_0 \in H$ داریم

$$\langle y + x_0 - z_0, x - x_0 \rangle \geq 0.$$

بنابراین

$$\langle y, x - x_0 \rangle + \langle x_0 - z_0, x - x_0 \rangle \geq 0.$$

در نتیجه

$$\langle y, x - x_0 \rangle + \langle x_0, x - x_0 \rangle - \langle z_0, x - x_0 \rangle \geq 0$$

$$\Rightarrow \langle y, x - x_0 \rangle - \langle z_0, x - x_0 \rangle \geq \|x_0\|^2 - \langle x_0, x \rangle.$$

طبق نامساوی کوشی - شوارتز داریم $\langle x_0, x \rangle \leq \|x_0\| \|x\|$ ، پس $-\langle x_0, x \rangle \geq -\|x_0\| \|x\|$ ، بنابراین

$$\langle y - z_0, x - x_0 \rangle \geq \|x_0\|^2 - \|x_0\| \|x\|$$

$$\Rightarrow \langle y - z_0, x - x_0 \rangle \geq \|x_0\| (\|x_0\| - \|x\|).$$

چون $\|x_0\| - \|x\| \neq 0$ ، بنابراین

$$\frac{\langle y - z_0, x - x_0 \rangle}{\|x_0\| - \|x\|} \geq \|x_0\|.$$

حال اگر $C_{x,y}$ کراندار نباشد، دنباله‌ای به صورت $\{x_n\}$ وجود دارد که نرم آن به سمت بی‌نهایت میل می‌کند.

یعنی $\|x_n\| \rightarrow \infty$ وقتی $n \rightarrow \infty$ پس

$$\frac{\langle y - z_0, x - x_n \rangle}{\|x_n\| - \|x\|} \geq \|x_n\|.$$

حال اگر حد بگیریم، چون حد $\|x_n\|$ به ∞ میل می‌کند، پس حد سمت راست ∞ می‌شود در حالی که حد سمت

چپ صفر می‌شود. این تناقض نشان می‌دهد که مجموعه $C_{x,y}$ کراندار است.

اثبات بسته بودن:

برای اثبات بسته بودن دنباله $\{x_n\} \in C_{x,y}$ را که $x_n \rightarrow x_0$ را در نظر می‌گیریم و نشان می‌دهیم $x_0 \in C_{x,y}$.

چون $\{x_n\} \in C_{x,y}$ ، پس داریم

$$\langle y + x_n - z_0, x - x_n \rangle \geq 0.$$